

ทลายกับดักความยากจนด้วยทุนให้เปล่าทางการศึกษาสายอาชีพ

BREAK DOWN THE POVERTY TRAP WITH FREE EDUCATIONAL GRANTS IN VOCATIONAL CAREER

ประเสริฐ เคนพันคอ*
Prasert Kenpankho*

E-mail: prasert.ke@kmitl.ac.th*

Received: December 7, 2023

Revised: December 15, 2023

Accepted: December 28, 2023

ABSTRACT

This review article shows the way to break down the poverty trap in Thailand. The main issue that leads to poverty trap is low-income jobs, lack of access to quality education, restrictions on access to credit and financial services, inadequate social safety networks, and the transmission of intergenerational poverty. Many Thai households are stuck in low-wage jobs that provide limited financial security and lack of mobility. These jobs often lack benefits, job security, and advancement opportunities, resulting in households struggling to escape poverty despite hard work. According to the author 's work as the support team for the equitable education fund (EEF), the way to break down the poverty trap is to give free educational grants in vocational career.

Keywords: Poverty, Poverty trap, Equitable education fund (EEF), Educational grants, Vocational career

บทคัดย่อ

บทความปริทัศน์นี้ให้ข้อมูลแนวทางในการทลายกับดักความยากจนในประเทศไทย ประเด็นหลักของปัจจัยที่นำไปสู่ความยากจนคือ งานที่ทำมีรายได้น้อย ขาดการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ข้อจำกัดในการเข้าถึงสินเชื่อและบริการทางการเงิน เครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมที่ไม่เพียงพอ และการถ่ายทอดความยากจนข้ามรุ่น ครัวเรือนไทยจำนวนมากติดอยู่ในงานที่ทำมีค่าแรงต่ำซึ่งให้ความมั่นคงทางการเงินที่จำกัดและขาดความคล่องตัว งานเหล่านี้มักจะขาดผลประโยชน์ ความมั่นคงในงาน และโอกาสก้าวหน้าเป็นผลให้ครัวเรือนต้องดิ้นรนเพื่อหลีกเลี่ยงความยากจนแม้ว่าจะทำงานหนักก็ตาม ในฐานะที่ผู้เขียนได้ทำงานกับทีมทุนเสริมในกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) หนทางที่จะสามารถแก้ไขปัญหาภัยกับดักความยากจนได้คือการใช้ทุนให้เปล่าทางการศึกษาสายอาชีพ

คำสำคัญ: ความยากจน, กับดักความยากจน, กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.), ทุนการศึกษา, สายอาชีพ

*Corresponding author E-mail: prasert.ke@kmitl.ac.th

ภาควิชาวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

Department of Engineering Education, School of Industrial Education and Technology,
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok 10520 Thailand

บทนำ

หลายต่อหลายคนยังตั้งคำถามอยู่เสมอว่า การศึกษาสามารถทำให้คนหายจากความยากจนจริงหรือ ถ้าแก้ไขได้จริงแล้วทำไมประเทศไทยคนที่ยังมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี ถึงแม้ว่าในส่วนของภาครัฐให้การสนับสนุน และถือว่าการแก้ไขความยากจนของประชาชนเป็นสิ่งที่ต้องทำและเป็นนโยบายหลักของทุกรัฐบาลมาอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติสำรวจภาวะเศรษฐกิจและครัวเรือนไทย ปี พ.ศ. 2564 โดยมีการเก็บข้อมูลทุกเดือนตลอดทั้งปี จากผลการสำรวจพบว่า ครัวเรือนไทยที่มีมารายได้จากการทำงานมากที่สุด โดยมีค่าใช้จ่ายด้านอุปโภคบริโภคมากที่สุด และที่สำคัญครัวเรือนไทยเกินกว่าครึ่งมีหนี้สิน ข้อมูลชี้ชัดอย่างนี้ย่อมแสดงว่า การศึกษาได้ช่วยให้เกิดการมีงานทำจริง และครัวเรือนไทยมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจริง แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ครัวเรือนยังก่อหนี้เพื่อใช้ในครัวเรือน ก่อหนี้เพื่อใช้จ่ายด้านอุปโภคบริโภค

เพื่อทำความเข้าใจในประเด็นความยากจนก่อนที่จะเราจะแก้ไขปัญหานี้ เราต้องทำความเข้าใจปัจจัยที่นำไปสู่กับดักความยากจนก่อน ความยากจนที่น่าจะเหมือนกับความรวย ที่ใคร ๆ ก็เป็นไม่ได้ง่าย ๆ เช่นกัน จากการศึกษาข้อมูล และการที่ผู้เขียนได้ทำงานร่วมกับทีมทุนเสริมทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูง กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา สามารถสรุปประเด็นหลักของปัจจัยที่นำไปสู่ความยากจนคือ งานที่ทำมีรายได้น้อย ขาดการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ข้อจำกัดในการเข้าถึงสินเชื่อและบริการทางการเงิน เครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมที่ไม่เพียงพอ และการถ่ายทอดความยากจนข้ามรุ่น ครัวเรือนไทยจำนวนมากติดอยู่ในงานที่ทำมีค่าแรงต่ำซึ่งให้ความมั่นคงทางการเงินที่จำกัดและขาดความคล่องตัว งานเหล่านี้มักจะขาดผลประโยชน์ ความมั่นคงในงาน และโอกาสก้าวหน้า เป็นผลให้ครัวเรือนต้องดิ้นรนเพื่อหลีกเลี่ยงความยากจนแม้ว่าจะทำงานหนักก็ตาม การเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างจำกัด ชุมชนที่ยากจนมักมีโรงเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ทรัพยากรไม่เพียงพอ และขาดครูที่มีคุณภาพ หากไม่ได้รับการศึกษาที่เหมาะสม บุคคลอาจขาดทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและการบริหารการเงิน ทำให้วงจรความยากจนยืดเยื้อ และยังได้งานที่มีค่าตอบแทนต่ำด้วย บุคคลใดก็ตามที่มีฐานะยากจนมักประสบปัญหาในการเข้าถึงสินเชื่อและบริการทางการเงิน เนื่องจากขาดหลักประกัน ความน่าเชื่อถือทางประวัติเครดิต หรือข้อมูล สิ่งนี้จำกัดความสามารถในการลงทุนในธุรกิจการค้าขาย ประกอบอาชีพส่วนตัว ซื้อสินทรัพย์ หรือรับมือกับเหตุฉุกเฉิน ขัดขวางศักยภาพในการสร้างความมั่งคั่งไปสู่คนที่ฐานะรวย รวมทั้งเครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมที่ไม่เพียงพอ ไม่ได้เข้าถึงโครงการดี ๆ จากรัฐบาล เช่น โครงการสวัสดิการ สวัสดิการการว่างงาน หรือความคุ้มครองด้านสุขภาพ อาจทำให้เป็นเรื่องยากสำหรับคนยากจนที่จะหลบหนีจากความยากจน หากไม่มีการสนับสนุนที่เพียงพอ อาจประสบปัญหาในการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานและเผชิญกับอุปสรรคในการเข้าถึงโอกาสในการเคลื่อนย้ายฐานะในระดับที่สูงขึ้นจากการเปลี่ยนจากความยากจนเป็นความรวย ทำให้ความยากจนสามารถส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่นได้ การเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ การดูแลสุขภาพ และทรัพยากรอย่างจำกัดสามารถสร้างวัฏจักรที่เด็กที่มีภูมิหลังยากไร้ต้องเผชิญกับความท้าทายแบบเดียวกับพ่อแม่ ซึ่งทำให้กับดักนี้ดำเนินต่อไป

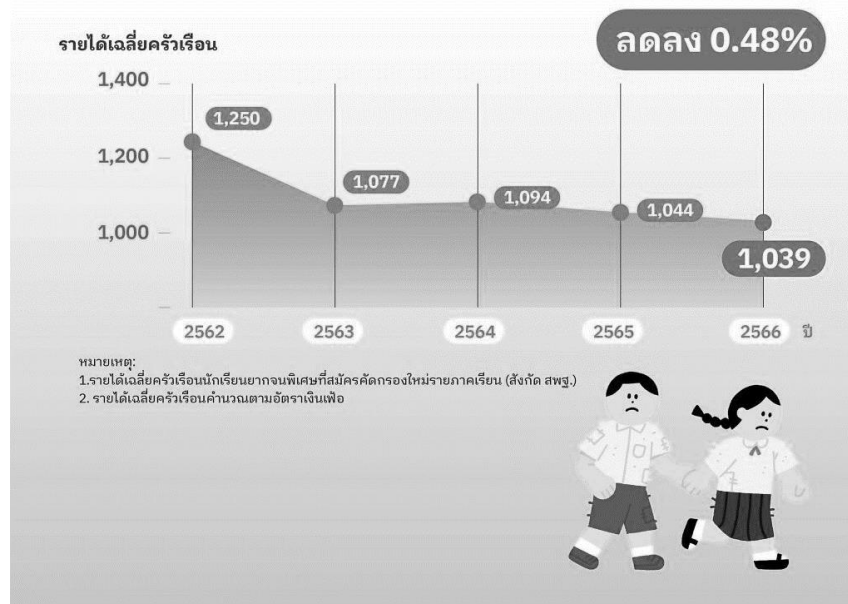
สิ่งสำคัญที่สุดในการหาวิธีการแก้ไขปัญหากับดักความยากจนก็คือข้อมูลที่เป็นจริงและถูกต้อง เมื่อเราจะแก้ไขปัญหากับดักความยากจนของประเทศไทย เราต้องมีข้อมูลที่เชื่อถือได้จากแหล่งข้อมูลที่ลงไปทำงานจริงในภาคสนามทั่วทั้งพื้นที่ของประเทศไทย เนื่องจากผู้แต่งได้มีส่วนร่วมในการทำงานกับกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาในฐานะทีมทุนเสริมเป็นระยะเวลาต่อเนื่องเกือบ 5 ปี ทั้งลงภาคสนามเอง และค้นหาค้นพบข้อมูลจากเพื่อน ๆ ทีมงานจากหลากหลายองค์กร ทั้งภาคสนามทั่วทั้งพื้นที่ของประเทศไทย รวมทั้งข้อมูลรายงานต่าง ๆ ที่มาจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ทำให้มีข้อมูลที่เพียงพอ เป็นจริง และเชื่อถือได้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 จนถึงปัจจุบัน

เพื่อเป็นการทลายกับดักความยากจนนี้และช่วยให้คนยากจนมีฐานะที่รวยขึ้นได้ เราจำเป็นต้องมีแนวทางที่ชัดเจนและครอบคลุม ซึ่งรวมถึงการให้การศึกษาและการฝึกอาชีพที่มีคุณภาพ การเพิ่มการเข้าถึงสินเชื่อและบริการทางการเงิน การใช้เครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมที่มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการสร้างงานและการพัฒนาทักษะ และการจัดการความไม่เท่าเทียมกันอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ นโยบายที่สนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างครอบคลุม ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ และส่งเสริมการเคลื่อนย้ายทางสังคมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการยกระดับบุคคลให้หลุดพ้นจากความยากจนและช่วยให้พวกเขาสร้างความมั่งคั่งได้ ทั้งนี้ผู้เขียนได้นำเสนอแนวคิดการทลายกับดักความยากจนด้วยทุนให้เปล่าทางการศึกษา ตามแนวทางของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

เส้นความยากจนนักเรียนนักศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลนักเรียนนักศึกษาที่สมัครกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เราสามารถพิจารณาเส้นความยากจนของนักเรียนและนักศึกษาได้จากการเป็นสมาชิกในครัวเรือนหรือครอบครัวที่สมาชิกมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนไม่เกิน 3,000 บาท เราจะเรียกว่า “ยากจน” ส่วนนักเรียนและนักศึกษาได้จากการเป็นสมาชิกในครัวเรือนหรือครอบครัวที่สมาชิกมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนไม่เกิน 1,200 บาท เราจะเรียกว่า “ยากจนพิเศษ” จากข้อมูลระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้าของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP) ครัวเรือนที่มีแนวโน้มจะตกอยู่ในความยากจน ข้ำมรุ่ง หรือเรียกโดยย่อว่า “ครัวเรือนยากจน ข้ำมรุ่ง” มีจำนวนประมาณ 597,248 ครัวเรือน หรือคิดเป็นประมาณ 15% ของครัวเรือนที่มีเด็กและเยาวชนเป็นสมาชิก ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น อันเป็นผลจากวิกฤตโควิด-19 โดย 70% ของหัวหน้าครัวเรือนยากจนข้ำมรุ่งมีการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้ครัวเรือนเข้าข่าย เป็นครัวเรือนยากจนข้ำมรุ่ง คือ การขาดความมั่นคงทางการเงินเนื่องจากไม่มีเงินออม (73.4%) รองลงมาคือความขัดสนทางการศึกษา (17.2%) โดยเด็กจำนวนมากต้องหลุดออกนอกระบบการศึกษา เพราะครอบครัวไม่สามารถแบกรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาได้ดังข้อมูลที่ปรากฏในรูปที่ 1 ที่รายได้ครัวเรือนที่ยากจนพิเศษระหว่าง ปี พ.ศ. 2562-2566 ลดลงทุกปีเหลือเพียง 1,039 บาท (ลดลง 0.48 %) ปัจจุบันเด็กไทยเกิดเพียงปีละประมาณ 500,000 คน อัตราการเกิดต่อสตรีเพียง 1.34 ทำให้เด็กเยาวชนทุกคนในระบบการศึกษาไทย คืออนาคตของชาติที่ต้องรักษาและลงทุนให้มีการสะสมทุนมนุษย์อย่างเสมอภาค การลงทุนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาดำเนินการพัฒนาทุนมนุษย์ให้แก่เด็กและเยาวชนอย่างเสมอภาคทุกช่วงวัย จึงถือเป็นการใช้เงินภาษีของประชาชนเพื่อการลงทุนที่คุ้มค่า และสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติอย่างยั่งยืน

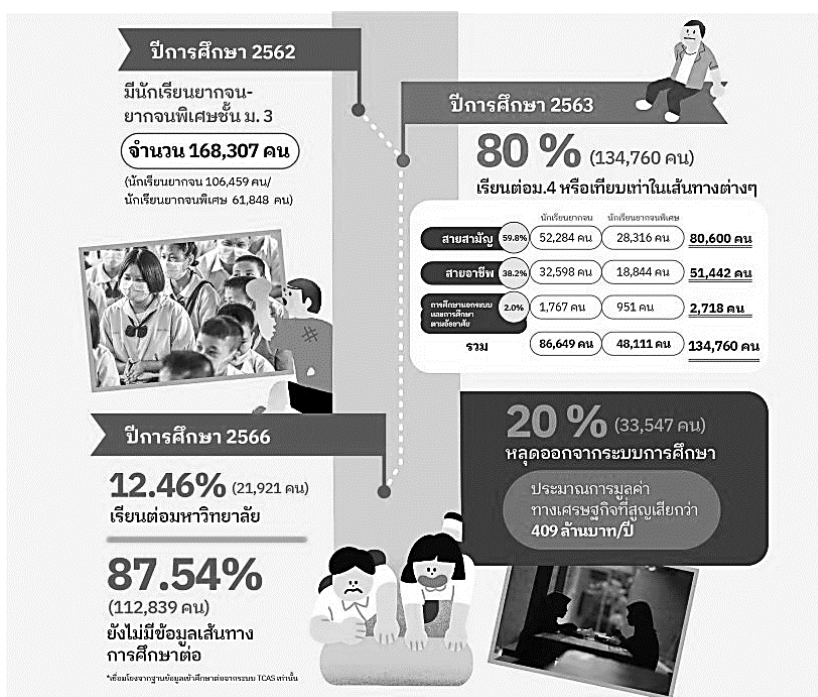
ปี พ.ศ. 2566 หลังจากสถานการณ์โควิด-19 เศรษฐกิจ ของประเทศไทยยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ สถานการณ์ เงินเฟ้อยังอยู่ในระดับสูง เป็นตัวเร่งให้สถานการณ์ ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษารุนแรงขึ้นโดยเฉพาะ ค่าครองชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ค่าเดินทาง ค่าอาหาร เด็กและเยาวชนจากครัวเรือนเปราะบาง ได้รับผลกระทบหนักที่สุด เนื่องจากมีปัญหาความยากจนหรือด้อยโอกาสในมิติต่าง ๆ เป็นทุนเดิม ถ้าหากเราไม่ดำเนินการช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชนจากครัวเรือนเปราะบางเหล่านี้ประเทศไทยอาจมีการฟื้นตัวเป็นลักษณะที่มีช่องว่างความเหลื่อมล้ำของเด็กและเยาวชนจากครัวเรือนที่มีรายได้ไม่น้อยกับครัวเรือนที่มีความพร้อมทางเศรษฐกิจมากกว่าจะยิ่งถ่างกว้างออกไปมากยิ่งขึ้น เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีความพร้อมมากกว่า จะสามารถฟื้นตัวจากภาวะถดถอยจากการเรียนรู้ได้มากกว่า และเด็กที่ เข้าไม่ถึงโอกาสในการฟื้นฟู หรือหลุดจากระบบ จะกลายเป็นกลุ่มประชากรรุ่นที่สูญหายจากการเรียนรู้

รูปที่ 1 รายได้เฉลี่ยครัวเรือนของนักเรียนยากจนพิเศษตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2562-2566
(Equitable Education Fund [EEF], 2023, Online)

ความพร้อมของเด็กและเยาวชนในการปรับตัวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

สถาบันวิจัยเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ร่วมกับคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ดำเนินการวิจัยเพื่อประเมินความพร้อมของเด็กและเยาวชนในการปรับตัวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในยุคแห่งการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ซึ่งได้พบว่า แรงงานในประเทศไทยขาดทักษะพื้นฐานและขาดอุปนิสัยที่จำเป็นสำหรับการทำงาน ส่งผลให้มีคุณสมบัติที่ไม่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน การวิจัยเริ่มต้นในปีการศึกษา 2563 ซึ่งเป็นช่วงที่เกิดผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19 เพื่อวัดความพร้อมด้านอาชีพ (Career readiness) โดยสำรวจเด็ก ม.3 จำนวนกว่า 5,200 คน ใน 26 จังหวัด ทั้งหมด 246 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 156 โรงเรียน และโรงเรียนประเภทอื่น ๆ จำนวน 91 โรงเรียน การวิจัยครั้งนี้พบว่า การสูญเสียความพร้อมด้านอาชีพ (Career readiness loss) ในกลุ่มที่เข้าไปเก็บข้อมูล มี 3 ประเภทคือ 1. ทักษะการเข้าสังคม (Social skill) 2. อุปนิสัย บุคลิก ทักษะคิด (Soft skill) 3. การปรับตัวด้านอาชีพ (Career adaptability) การประเมิน Soft skill ทั้ง 7 ด้านคือ 1. ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ 2. ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 3. ทักษะทุนทางจิตวิทยาเป็นบวก 4. ทักษะการแก้ปัญหา 5. ทักษะความร่วมมือกัน 6. ทักษะความฉลาดทางอารมณ์ และ 7. ทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล พบว่าเด็กต่ำกว่า เกณฑ์ทั้งหมด โดยลดลงถึง 30-50% กลุ่มที่มีคะแนนทดสอบต่ำกว่า คะแนนเฉลี่ยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักเรียนจาก ครีวเรือนยากจน เด็กชั้น ม.3 ในทุกจังหวัดมีความสามารถมองโลกในแง่บวกอยู่แค่ระดับปานกลาง โควิดทำให้ Soft skill ของเด็กที่เสี่ยงจะหลุดออกจากระบบที่อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสลดลงประมาณ 30-50% แต่ถ้าเป็นเด็กในโรงเรียนมัธยมทั่วไปจะลดลงแค่ 5-15% กลุ่มเด็กในโรงเรียนขยายโอกาสมี Soft skill น้อยกว่าที่ควร ซึ่งเป็นเรื่องน่ากังวล เพราะถ้าไม่สามารถโตได้ ชัยชนะได้เขาจะผ่านด้านชีวิตต่าง ๆ ไม่ได้และจะกลายเป็นปัญหาความยากจนข้ามรุ่น ดังนั้นเราสามารถบอกได้ว่ากลุ่มนักเรียนจากครัวเรือนยากจน เด็กชั้น ม.3 ในทุกจังหวัดมีทักษะการเข้าสังคม อุปนิสัย บุคลิก ทักษะคิด การปรับตัวด้านอาชีพ ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะทุนทางจิตวิทยาเป็นบวก ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะความร่วมมือกัน ทักษะความฉลาดทางอารมณ์ และ ทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล ต่ำกว่าเกณฑ์ทั้งหมดเป็นสาเหตุให้แรงงานในประเทศไทยขาดทักษะพื้นฐานและขาดอุปนิสัยที่จำเป็นสำหรับการทำงาน ส่งผลให้มีคุณสมบัติที่ไม่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน จากรูปที่ 2 ในปีการศึกษา 2562 มีนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษจำนวน 168,307 คน และสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นทั้งสายสามัญ สายอาชีพ และตามอัธยาศัย จำนวน 134,760 คน นั้นย่อมแสดงว่านักเรียนหลุดออกจากระบบการศึกษา 33,547 คน คิดเป็น 20% และในปีการศึกษา 2566 เรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยได้ 21,921 คน คิดเป็น 12.46% เท่านั้นเอง จากเหตุผลที่ปรากฏนี้ เราจึงต้องจัดสรรทุนมนุษย์ ให้พัฒนาการเรียนรู้ทางด้านอาชีพ เพื่อให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงาน ประกอบอาชีพ สร้างรายได้สู่ครัวเรือนได้เพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

รูปที่ 2 การหลุดออกจากระบบการศึกษาจากข้อมูลปีการศึกษา 2562-2566 (EEF, 2023, Online)

ทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูง

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาได้เชิญสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ต่อเนื่องประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรืออนุปริญญาสายอาชีพ หรือประกาศนียบัตรหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล (1 ปี) หรือประกาศนียบัตรหลักสูตรผู้ช่วยทันตแพทย์ (1 ปี) จากทุกสังกัด ยื่นข้อเสนอโครงการทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูง เป็นประจำทุกปี เพื่อสนับสนุนเป้าหมายในการพัฒนากำลังคนสายอาชีพและสร้างโอกาสให้เยาวชนได้ศึกษาต่อสายอาชีพชั้นสูงสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 และความต้องการตลาดแรงงานในประเทศ โดย กสศ. จะคัดเลือกข้อเสนอโครงการที่มีคุณภาพสูงสุดตามเกณฑ์เพื่อจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน โดยมีกำหนดรับนักศึกษาเข้าสู่โครงการเริ่มในปีการศึกษา 2566 สถานศึกษาที่ผ่านการคัดเลือก จะได้รับทุนสำหรับพัฒนาสถานศึกษา และทุนการศึกษาแก่นักศึกษาจำนวนประมาณ 2,300 ทุน พร้อมกิจกรรมยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนให้สามารถผลิตกำลังคนที่สร้างความเข้มแข็งให้กับภาคการผลิตและภาคธุรกิจ รวมถึงการสนับสนุนทางวิชาการโดยคณะผู้เชี่ยวชาญ เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนวัตกรรมการทำงานระหว่างสถานศึกษา โดยประเภททุนประกอบไปด้วย 1. ทุน 5 ปี (ปวช. ต่อเนื่อง ปวส.) 2. ทุน 2 ปี (ปวส./อนุปริญญา) และ 3. ทุน 1 ปี (ผู้ช่วยพยาบาล/ผู้ช่วยทันตแพทย์ที่ได้รับการรับรองหลักสูตรจากสภาวิชาชีพ)

รูปที่ 3 รายงานผลลัพธ์สำคัญของทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูง (EEF, 2023, Online)

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาได้รายงานผลลัพธ์สำคัญของทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูง เพื่อแก้ปัญหาคะยากจนข้ามรุ่นด้วยการสร้างโอกาสให้เยาวชนอายุ 15-24 ปี ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาสได้เรียนต่อสูงกว่าการศึกษาภาคบังคับในสาขาความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศ จังหวัด และท้องถิ่น ขณะเดียวกันยังยกระดับคุณภาพสถานศึกษาสายอาชีพควบคู่ไปด้วย 5 ปีที่ผ่านมา มีเยาวชนจำนวน 11,818 คน 77 จังหวัด ได้เรียนต่อสายอาชีพและพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ด้วยสวัสดิการเรียนฟรีเต็มรูปแบบ (ค่าเทอม ค่าครองชีพ) ในจำนวนนี้ 422 คน เป็นผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ (พิการทางการเคลื่อนไหว การได้ยินหรือสื่อความหมาย บกพร่องทางสติปัญญา การเรียนรู้ ออทิสติก) นับว่าเป็นคนแรกของครอบครัวที่เรียนสูงกว่า ม.6 และเป็นแรงงานมีทักษะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ร้อยละ 78 ของนักศึกษาทุน มีผลการเรียนระดับดีมาก เกรดเฉลี่ย 3.00-4.00 และจบการศึกษาแล้วจำนวน 4,257 คน โดยนักศึกษาทุนรุ่นแรก ที่เรียนจบ ปวส. มีรายได้เฉลี่ย 10,800 บาท รายได้สูงสุด 32,000 บาท ขณะเดียวกันยังเกิดนวัตกรรมผลิตและพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ใน 130 สถานศึกษาสายอาชีพทุกสังกัด 50 จังหวัด ประกอบด้วย การมีกลไกการแนะแนวเพื่อสนับสนุนให้เด็กและครอบครัวมองเห็นโอกาสทางการศึกษาและการมีอาชีพ ระบบการส่งต่อและทุนการศึกษาที่ตอบโจทย์ข้อจำกัดในชีวิตของเยาวชนกลุ่มนี้ ระบบดูแลความเป็นอยู่ สวัสดิภาพ ป้องกันออกกลางคัน มีหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนคุณภาพสูงเพื่อสร้างกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง มีทักษะการทำงานในโลกยุคใหม่ ความร่วมมือภาครัฐ เอกชนและท้องถิ่น ระบบเสริมสร้างทักษะชีวิตและการดูแลช่วยเหลือเยาวชน และการส่งเสริมโอกาสการมีงานทำ เพื่อประกันการเรียนแล้วได้วุฒิ ได้งานที่ตรงสาขาทันทีหลังจบการศึกษา พัฒนาหลักสูตรยุคความยากจน นักศึกษาทุนจบการศึกษามีงานทำ 100 % และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ผ่านตัวแบบหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาลผู้ช่วยทันตแพทย์ จำนวนทุนสะสม 1,253 คน ร่วมมือ ร่วมทุน ภาคเอกชนผ่านการยกระดับคุณภาพหลักสูตร 7 สาขา 14 สถานศึกษา ได้แก่อุตสาหกรรมเกษตร อาหารและโภชนาการ เมคคาทรอนิกส์ การซ่อมบำรุงระบบราง เครื่องกลงานเชื่อม ยานยนต์ไฟฟ้า/ยานยนต์สมัยใหม่มีการพัฒนามาตรฐานการฝึกงาน/ทวิภาคี การพัฒนาเครื่องมือในการเรียนการสอน การพัฒนาครูอาชีพศึกษาในสถานประกอบการ

บทสรุป

จากข้อมูลที่น่าเสนอมาทั้งหมดตั้งแต่ต้น คงสามารถที่จะตอบได้ว่าหนทางที่จะแก้ไขกับดักความยากจนของประเทศไทย เพื่อช่วยให้คนยากจนมีฐานะที่รวยขึ้นได้ เราจำเป็นต้องมีแนวทางที่ชัดเจนและครอบคลุมคือการให้ทุนนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษในการศึกษาต่อทางอาชีพ สถานศึกษาก็จะได้รับทุนสำหรับพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งรวมถึงการให้การศึกษาและการฝึกอาชีพที่มีคุณภาพ การส่งเสริมการสร้างงานและการพัฒนาทักษะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน มีทักษะการทำงานในโลกยุคใหม่ ทักษะความร่วมมือกับภาครัฐ เอกชนและท้องถิ่น ตามแนวทางของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

Equitable Education Fund. (2023). *Human capital to end inequality*. <https://www.eef.or.th/publication-28816/>. (in Thai)

Equitable Education Fund. (2023). *Thun manut phuā phō nakha wām yakchon khā marun*. <https://www.eef.or.th/publication-212342/>. (in Thai)